

MAROSUJVÁR

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden csütörtökön.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő:

FÜSSY JÓZSEF laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veress József

könyvkereskedése Marosujváron.

Tanév elején.

Megnyiták az iskolák kapui.

Önkéntelenül elmélkednünk kell iskoláink feladatáról, jövőjéről.

Kettős hivatása van a modern iskolának. Nemzeti és kultur hivatása. Nem ellentétes két gondolat ez, sőt egyik kiegészítése a másiknak. Igaz nemzeti élet csak ott létezhet modern országokban, ahol igazi kultúra is törvényre jutott. Franciák voltak az elsők, akik megmutatták már Napoleon előtt, akinek korát egy intenzív fölvilágosodási áramlat előzte meg, hogy országukat nagygyá csak egy nemzeti eszmével telített társadalom tudja növelni, de e nemzeti nevelés alapját egy általános és a tudományos kutatással megalapozott közoktatás képezheti.

A mi köznevelésünk sem nélkülözheti ezt az irányelvet. A különbség mindössze az, hogy nekünk nagyobb súlyt kell helyeznünk a nemzeti szempontra. Országunk különböző nemzetiségekkel van elhintve és e nemzetiségek megmagyarosításának fő eszköze az iskola. Azonban az iskola nem tisztára arra való, hogy nyomtatott írást, hogy vonalak rajzolását, hogy nemzeti érzélemmel telt versek bemagolását szolgáltassa a fiatal és minden iránt fogékony gyermek lélek számára. Egészen más céljai vannak az iskolának. Jelesül a néviskoláknak. A nép lelkébe a kultúra magvait, a további művelődéshez való érzéknek a fejlesztését csak úgy tudjuk beplántálni, ha előbb egy más művelődési alapot szolgáltatunk. Ez az alap nem lehet más, mint a jellem fejlesztése. Régen belátták a jellemfejlesztésnek további életpályán való hasznát az angolok. A gyermek fiatal és minden iránt fogékony lelkét nem tömik tele grammatikai formákkal, sem matematikai képletekkel. Ezt egy későbbi időszakra hagyják az angol pedagógusok, amikor a gyermeknek kellő jártassága van irodalomban, hallgatott szónokokot, olvastatták vele az angol nemzet klasszikus íróit. Csak azután szoktatják rá, hogy keresse ki az élő és írott nyelv törvényeit és rendellenességeit. Csak amikor a gyermeknek fejlett logikája van, amikor az elvont tárgyakat a reális világból következtetni tudja, szóval amikor megérett az esze a matézisre, csak akkor oktatják ki őt a matematikára. Alsóbb fokon a fősúlyt arra helyezik, hogy a gyermekkel a természetet és a jószágot, mint erkölcsi elvet ismertessék meg.

Nekünk magyaroknak erre a körülményre is figyelemmel kell lennünk, de sajátos helyzetünknel fogva más körülményre is, arra, hogy ez ország népét megmagyarosítsuk iskolái útján. Elsősor-

ban azonban az angol minta szerint kellene eljárunk. A gyermek lelkébe kevesebb formai tudást és több szeretetet köteleességünk beplántálni. A száraz tanterv helyett egy nevelési tervet kellene kidolgozni és ezen az alapon kellene megindítani a hódító hadjáratot a nemzetiségi izgatás ellen. Be kell bizonyítanunk, hogy magasabb kultur érzékű nép vagyunk, amelyhez hozzácsimolni más nyelvűek számára valósággal nyereség. Ha ezt elértük egy vértelen, de dicső csatát nyertünk. Nincs az az izgága propaganda, amely legyűrni tudná azt a hadsereget, amelynek katonái szeretettel vannak vértézve.

Iskolanyitás elején különös nyomatékkal kell hangsúlyoznunk, hogy tisztára ez az egyetlen módja annak, hogy mi itt ebben az országban nemzetiségi féktelenségek által ne zavartassunk. Adjunk ennek az országnak a szeretet emelőjén táplált erős magyar nemzedéket.

Iskoláink jövője: — nemzetünk jövője!

Az ezred apja.

Folyó hó 13-án adta elő a marosujvári műkedvelői társulat Monczy Eon és J. Dúrieuz három felvonásos énekes bóhozátát „Az ezred apját.”

A vidám, kacagtató s igazi francia ötletgazdasággal megírt vaudeville, — mely annak idején oly nagy sikerrel járta be az európai színpadokat — a mi dillettáns társulatunk előadásában sem vesztette el friss üdességét, egészséges, erőteljes humorát. Szívesen alapítjuk meg, hogy a társulat várakozáson felül — igen jó munkát végzett. S itt elsősorban Kirchner Gyuláé az érdem, a ki nagy aktivitással s igazán fáradhatatlan ügybuzgalommal látott hozzá a darab betanításához. A könnyedség, a tökéletesség, s a szereplők meglepően ügyes kifejező játéka mindmind az ő finom érzékén, energiáján, rendezői rátermettségén át szűrődhetett csak elibénk, váratlanul gazdag sikerhez juttatván az enseblét.

A színház egészen megtelt. A nézőtér oldalüléseit diszes közönség foglalta el. A komoly igényű próbálkozashoz bejött a vidéki arisztokracia, a vidék előkelősége is. A szokatlan nagy számu publikum pedig, mely ott szo-

rongott, a nézőtérén le nem elismeréssel volt a műkedvelői produkciója iránt. Az egyes képek után felzúgott a siker zaja... Örömmel jegyezzük ide, hogy ilyen sikere, ilyen darabja alig volt még ennek a színháznak.

A címszerepet — Bontiu ezredest Horváth Mihály játszotta, a ki impozáns egyéniségének hatását kitűnően feltudta használni a darab érdekében. A mit külsőségekben, hangszinben, declamációjában elképzelhetünk a szerep személyesítőjéről, azt mind elhozta számunkra. Sikere nagy és megérdemelt volt.

Paradelle hadnagyot Gál Béla alakította: teljes lélekből. Mint igazi katonatiszt nagy eleganciájával játszott, helyes érzéket mutatván a finomságok iránt. Előadását szépség, ihletett lendület és a legjobb értelemben vett virtuosság jellemezte.

Kirchner Gyula a Gelinotte, — Kiss Gizela pedig Gelinottené szerepében páratlanul hatásosak voltak. Technikai készségük, előadásbeli kicsiszoltságuk mellé átgondoltság, benső átérzés, kimélyültség állott.

Miss Gitta, a táncosnő — Muzsik Matyi — Morris: Hinterauer Károly volt. A kellemes, jóleső összhang mely e kettősben megnyilvánult általános elismerést vívott ki. Hivatásos színészekről sem várhattunk volna jobbat mint a minőt ez a két műkedvelő mutatott.

Muzsik Matyi hangja kellemes csengésű, meleg fényű, világos színű s különösen a közép register puhaságában vált teljessé — koloraturájá kifejlődött, játéka figyelemre méltó, — pompás.

Hinterauer Károly a titkár szerepében — mint már oly sokszor igen értékes tehetséget mutatott. Finom, zseniális alakításával, mesteri művészetével folytonos derűtségben tartotta a közönséget.

Kettős énekszámait és excentrikus táncukat a meg-meg ujló, tomboló tetszés hatása alatt meg kellett ujrázniók.

Chavillont — Szilágyi Béla, Cha-

Marosvásárhely
Fötér 47. sz.

ALKALMI BUTORVÉTELT AJÁNL
SZÉKELY és RETHI BUTORGYARA
KOMPLETT HÁLÓSZOBA BERENDEZÉSEK TOILETTAL MÁR 400 KORONAÉRT.
HITELKÉPES EGYÉNEKNEK ÁRFELEMELÉS NÉLKÜL RÉSZLETFIZETÉSRE IS.
Óriási választék amerikai iroda-berendezésekben, vas- és érzbutorok,
szőnyegek, függönyök és teljes menyasszonyi kelengyékben

Brassó
Kapu-u. 60 sz.

villonnét — Kovács Margit interpretálta, mindketten nagy curiositással, precízen és ügyesen.

Leányuk — Lucienne: Szabó Ilus volt. A második felvonás belépőjéül egy ezüst szálaból csipkébe szőtt abszolút szépségű dalt adott elő. Behizelgő organumával, nagy ének kultúrájával kitűnő, — melodikus invenciójában vonzó, játékában érdekes. Nem hizelgünk, ha elmondjuk, hogy himzett grenadine menyasszonyi ruhájában tündériesen nézett ki... egy a messzi tulvilágból leszállt szeráfhoz volt hasonló. Elbájoló énekszámát a publikum megismételtette.

Kiss Zoltán Martiál nagybácsit — Szilvay Margit Henriettét személyesítette sokat jellemző erővel, nagy tökéletességgel. A helyzet komikumát mindketten igen ügyesen domborították ki. Ugy játékokkal, mint énekükkel viharos tapsot arattak. Az énekhez az izléses szöveget Kiss Zoltán írta.

Poileuxot Mártonffy József játszotta egészséges, finom humorral és szép sikerrel. A tisztiszolga szerepében pompásan megrajzolt figurát mutatott be. Bebizonyította, hogy a szerep sohasem kissebbíti a színészt, ha jól megjátssza azt.

Ugyszintén jó volt Szilágyi Miklós — Dorjean kapitány és Kovács — Henry borbély szerepében.

E kedvesen mullattató darab énekszámához a zenét Magyary Aranka szolgáltatta zongorán a maga teljes szépségében és üdességében. Az ő nevéhez fűződik a betanítás nagy munkája is. Stílust ismerő, reprodukálni tudó és mindvégig nagy lendületű muzsikusz volt.

Végül még csak annyit, hogy műkedvelőink bizonyára játszottak itt még sok darabot, melynek egyes jeleneteit nagyobb taps követte, mint a mai esti legnagyobb taps; de olyat melyet oly állandó és pedig négy órán keresztül sohasem lankadó tetszés kísért volna, mint ezt, keveset adtak. (S. D.)

Szeptember 10. . . .

Emlékezés.

Sohase mulnak el a fehér őszi rózsák anélkül, hogy egy fekete ruhás, fehér lelkű, sápadt arcú asszonyra ne emlékeznénk.

Királyleány volt, királyné lett; Erzsébet volt a neve.

Mint valami begyógyult, csudálatosan fájó emlék, olyan nekem ez a fehérasszony, aki mindig álmokat keresett, mert ha királynénak nem kellett volna lennie: poéta lett volna, akinek mindig, mindig fáj valami odabenn . . .

Egy megkapóan előkelő, igazán uri

városban jártam. Forrón tüzött le a nap, elegáns palotáira.

Genfben voltam.

Mint egy más világból való gyémánt hegy, úgy ragyog le rá az öreg Mont-Blanc. És mint egy szőke tündérleány uszálya, úgy folyja körül a várost a kék hullámu tó. Meg se rezdül olykor. Mintha a fehér Montblanc alján a kék szemét lehunyva aludna a genfi tó.

Aztán felébred. A mélységes melegszinű kékséget fodrozni kezdi a távoli jéghegyek levegője és mint egy viharzó ezüstmező úgy hullámszik a víz.

Ugy el néztem. Csoda-e, ha a szomorú lelkű asszony ide járt pihenni?

A tó parton, köröskörül nagy paloták. Valami választékos, diskkrét hangulat borul a tóparti városra. Jaj annak, aki nem érez semmit, ha élettelen tárgyakat lát. Minden háznak, minden városnak, virágnak, erdőnek és hegynek egyéni élete van. Meg kell keresni . . .

Közben jártam a tóparti utakat, ahol nagy barna levelek hullnak a kék habokba.

Nem láttam én házakat. Csak tudtam, hogy ott vannak. Mindig, mindig ott jártam a tóparton. A megértő lelket megbabonázzák a hegyek.

Csak azt éreztem, csak azt láttam hogy a gesztenyefákról lassan, busan aláperdül egy-egy levél.

Talán a szomorú asszonyt is az vitte oda. Talán látni akarta. Talán megakarta kérdezni: mit ér az élete? Az embernek-e szebb, vagy a gesztenyefák levelének?

És amikor kérdő lelke a természet titkait kutatta: megérezte milyen a halál. És míg halovány arca perceről-percre fehérebb lett és szívében a tör nyomán megérezte az elmulást, tekintette még egyszer fölcszállt a Mont-Blanc fehérvilágához, bárszonyos nézésű szeme még egyszer elbusuzott a genfi tó vizétől.

Ott jártam a Hotelben, ahol lakott. Ott álltam az erkélyen, ahol ő álmodott. Oda néztem, ahová ő látott.

Nagy őszi szomorúság járta át lelkeket. Valami megbékéltető érzés, hogy a költői lelkű asszony ezen a gyönyörűségi helyen aludt el.

Ott az ötödik fánál . . .

És megálltam az ötödik fánál. Bérkocsik állanak hosszú-hosszu sorban. Ott az ötödik fánál is. Két öreg svájci ló szundikál. A gesztenyefa levelek ma is úgy peregnek alá, mint akkor . . .

És úgy tetszett nekem, mintha a szomorú arcú fehérasszony lelke elsuhant volna mellettem és halkan sóhajtott:

Látod: Ez az én emlékem! . . .

Adám Éva.

HIRDESSÜNK

A MAROSUJVÁRBAN.

HIREK.

Tisztelettel kérjük minden előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek és a hátralékot kiegyenlítsék, mert a jövő számtól kezdve csak azoknak küldjük a lapot, a kik hátralékban nincsenek az előfizetéssel.

Tisztelettel a MAROSUJVÁR kiadóhivatala.

— Kinevezés. A pénzügyminiszter Regula Ede bányamérnöki szakot végzett főiskolai hallgatót ideiglenes minőségű bányagyakornokká nevezte ki a marosujvári főbányahivatal kerületébe.

— Halálozás. Krisztea Kondin ispán-laki gör. kath. lelkész neje f. hó 15-én Marosujváron meghalt.

— Polgári olvasóköri. A Polgári Olvasóköri helyiségét a Vecsernyés vendéglőbe helyezte át.

— Mulatság. A „Marosujvári Football Club” részben saját pénztára, részben a marosujvári árvízkarosultak felsegélyezésére szeptember hó 20-án özv. Vecsernyés Sándorné vendéglőjében zártkörű táncmulatságot rendez. A zenét Solymosi Géza jóhirű cigányprimás szolgáltatja.

— Esküdszék. A gyulafehérvári kir. törvényszék f. év szeptember 11-én tartott sorsolási tárgyalás alkalmával az október hó 6-án kezdődő III-ik esküdszéki ülésre kisorsoltattak rendes esküdteknek:

Veress Gábor, Bedő Dénes, Orbán Vencel, Deáki Atilla, Földes Ede, dr. Simon György, Putnoki József, Bodrogi János, Bartha Zsigmond, Wohner Rudolf, ifj. Katona Lajos, ifj. Borsos József, Doczi Ferenc Nagyenyed. Pünkösdi Zoltán Magyarkapud, Ciortea Atanász Paczalka, br. Kemény Árpád Csombord, Dunst Gyula, dr. German Gergely Marosujvár, Jakab Árpád Vajasd, Antal Miklós Czelna, Farkas Lajos Asszonynépe, Berzán János Oláh-rákos, Nagy József Tövis, Ollár Miklós Zalatna, Fodor János Tompaháza, Jakab Gábor Benedek, Krizsán István Tövis, Diószeghy József Czelna, Kovács István Felenyed, Borsos Albert Koslárd. Helyettes esküdteknek: Gündisch Gusztáv, Kárpiss János, Friedl Sándor, Tihanyi Antal, Rozner Lázár, Szalkai Sándor, Bürger Lipót, Jäger Tamás, Bihary Béla és Fehér János Gyulafehérvár.

Az ülészak tartama előreláthatólag 14 nap és tárgyalás elé kerül 8 ügy.

— Eljegyzés. Pap Simon kereskedő eljegyezte Mihály Rózsikát Karcfalváról.

— Elmaradt a katonai ellenőrzési szemle. Nehéz és hosszú ideig tartó szolgálatban kimerült rezervistáknak örömhirt jelent, hogy úgy a közös hadseregénél, mint a honvédségénél a nem tényleges állományu legénység szokásos szemléje ez évben elmaradt. A tiszteket nem éri ez az öröm, mert az ő bemutatásuk az eddigi módon ez évben is megtartatik.

MIT KIABÁLTOK ?

NÉVJEGYEK

legelegánsabb s legolcsobb árakban készítettnek

Füßy J. könyvnyomdájában Tordán.

MIT KIABÁLTOK ?

Halálozás. Sulyos csapás érte Jordán Jánost városunk tekintélyes kereskedőjét. F. hó 17-én reggel, nejét született Sorompó Lilit ragadta el a halál szeretetei köréből. Megboldogult földi maradványait pénteken helyezik el örök nyugalomra. A családot ért veszteségben mi is részvételt osztunk.

— **Az árvizbizottság ülése.** Vasárnap folyó hó 14-én ült össze az árvizbizottság, hogy a választmány munkálkodásával kapcsolatos indítványok és a jövő tennivalója felett határozzon. Ez ülésen történt döntés a mintegy 5800 koronát kitevő s javarészt a választmányi tagok buzgósága és fáradozása révén összegyűlt adományok szétosztása tekintetében is. Az adományokból az árvizkárosultak a kárösszeg 6%-át kapják. De e segítségben — igen helyesen — csak azok részesülhetnek, akik erre igazán rá vannak szorulva s a kiknek kára legalább is 50 koronát meghalad. A szétosztás kedden délután már kezdetét vette. Sok károsultat láttunk örömtelt arccal a kiosztás színhelyéről eltávozni.

Egyebekben pedig az árvizbizottság Marosujvár jövő fejlődésének előmozdítása érdekében dr. Jancsó Ödön bányakerületi főorvos indítványára elhatározta, hogy a főbányahivatalhoz tiszteletteljes átiratot intéz a fürdő fejlesztése és egy nagyobb-szabású fürdőszálló építése érdekében. Elhatározta a bizottság, hogy Müller Robert polgári iskolai igazgatót felhívja a polgári iskola elhelyezése ügyében szükséges lépések megtételére, úgy nemkülönben a községi előjáróságot a már évek óta sürgetett kir. adóhivatal felállításának érdekében teendő intézkedésekre. Az árvizbizottság ez irányú elhatározásával szándékunkban volt bővebben foglalkozni, de ezt technikai okokból jövő számunkra kellett halasztani.

— **Tanév megnyitása.** A marosujvári m. kir. állami polgári fiúiskolában a tanév ünnepélyes megnyitása e hó 6-án történt, a rendes tanítás 9-én vette kezdetét. A két osztályba együttesen 72 tanuló iratkozott be. A szép eredmény mutatja, hogy a polgári iskola felállítása Marosujvárt milyen kulturális közszükségletet jelent és mutatja azt, hogy a szülők átérzve korunk intő szövegét, a legnagyobb anyagi áldozatok árán is arra törekednek, hogy gyermekeikből hasznos és értelmes honpolgárokat neveljenek a magyar hazának. A latin tanfolyamra 17 a német társalgó tanfolyamra 20 növendék jelentkezett. Tervbe van véve még a papír és agyag slójd bevezetése. Igazgatónak ezen törekvését rokonszenvvel kell kísérnünk, hisz épen ez a tantárgy van hivatva arra, hogy a tanulókkal megkedveltessük és megbecsültessük a munkát. Sajnos körülmény azonban, hogy ezen gyakorlati tantárgy tanításához megfelelő felszerelésű munkatermek hiányzanak, a mely tény fokozza azon törekvésünket, hogy a polgári iskola minél előbb megfelelő és modern felszerelt hajlékot kapjon. Megemlítjük még, hogy a jelen tanévvel az ifjúsági segélykönyvtár is megalapított és az igazgatóság több mint 800 koronára értékű tankönyvet osztott ki szegény-sorsu szülők tanulóinak.

— **Vakmerő tolvaj.** Hétfőn este eddig még ismeretlen tettes behatolt Salamon Ábrahám ruhakereskedésébe és egy vigyázatlan pillanatban ruhaneműekkel megrakodva kiosont az üzletből és eliramodott. A kereskedő éktelen lármát csapva, többekkel üldözőbe vette a tolvajt, ki az Apponyi-közön át haladva egyik mellék utcában eltűnt üldözői elől. Salamon ismeretlen tettes ellen megtette a feljelentést, a esendőrség erélyesen nyomozza a vakmerő tolvajt.

— **Néhány fontosabb tudivaló a koleráról.** Most, amikor nem vehetünk egy ujságot a kezünkbe anélkül, hogy ne lenne benne a fenyegető koleráról szóló hírek egész sokasága, nem lesz érdektelen néhány sorban megismertetni olvasóinkat ezzel a betegséggel s az ellene való védekezés fontosabb módjaival.

A kolera Elő India Bengál nevű tartományában már évszázadok óta jól ismert fertőző megbetegedés, mely Európába legelőször 1817-ben tört be s azóta már 7 pandémiában pusztította végig az ó-világot. Okozója, melyet 1883-ban Koch Róbert nevű német bakterologus fedezett fel, egy komma alakú mikroorganizmus, mely a kolerás betegek ürülékében óriási mennyiségben található, (minthogy ezen vibriák az emberi szervezetben csak az emésztési szervekben tenyésznek és szaporodnak, a bélsatornán kívül más szervekben nem találhatók.)

Ha ezen vibriák akár fertőzött ivóviz, tej, gyümölcs vagy más élelmi szerek, akár fertőzött szennyes ruhák, vagy fertőzött kéz útján az ember gyomor-bélhuzamába juthatnak, 2—5 napi lappangás után beáll a tulajdonképeni kolera roham, mely görcsökkel, igen gyakori hányással s napi 15—25 székeléssel jár.

A betegeket a székeléssel és hányással járó nagy vízvesztés folytán kínzó szomjúság gyötri, eszméletlenül, kábultan fekszenek ágyukban, arcuk beesett, hangjuk rekedt, bőrük száraz, rugalmatlan s egyre hánynak s egyre ürül a székük.

Később lilás, cyanoticusak lesznek, mely eszméletlenség fejlődik ki, a hőmérsék leszáll 32°-ra is s beáll a halál.

A kolera terjedésére vonatkozólag régente részint azt tartották, hogy spon-tán is felléphet, részint meg azon hitben voltak, amikor már a kolera okozóját megtalálták a Koch által felfedezett „vibrio cholerae” alakjában, hogy bár a kolera baktériumok útján terjed, de a beteg embertől kiűritett baktériumoknak először a talajba kell juiok, ott bizonyos mérget termelniük s csak azután válnak fertőző képességűvé. Ez a nézet, melyet Pettenkofer állított fel s melynek bizonyítására ő is és egy tanítványa is, viruesus kolera-bacillussal fertőzték magukat, megdőlt s a kísérlet is balul ütött ki, mert úgy a mester, mint a tanítványa sulyos kolerába estek, melybe majd bele pusztultak mind a ketten.

Ma már tudják, hogy a kolera terjedéséhez sem a talajra, sem egyéb körülményre, melyet eddig fontosnak tartottak, szükség nincs, a fertőzés lehetősége azonnal meg van, mihely kolera vibriák juthat-

nak, akár a beteg ember közvetítése, akár fertőzött élelmi szerek viz vagy ruhaneműek révén egy egészséges ember gyomor-bélhuzamába.

Ezzel a ténnyel mindjárt meg is van adva az utmutatás a védekezésre. Minthogy a kolera járványszerű terjesztésében a legfontosabb szereplő a beteg ember, első sorban a beteg ember izolálása a legfontosabb a védekezésnél. Általános szokás mai napság járványkórházak felállítása, ahova a betegség kitörésekor azonnal elkülönítik a megbetegedetteket, szigorú fertőtlenítés alá véve a lakást, hol a megbetegedés történt, de még azokat az egyéneket is, akik a megbetegedettel érintkezésben állottak.

De minden erélyes elkülönítésnél s fertőtlenítő eljárásnál fontosabb szerepe van a cholera ellen való védekezésnél a prophylaxisnak.

Szigoruan kell vigyázni a hatóságoknak arra, hogy cholera-ban megbetegedett egyének a határon át ne jöhessenek, vagy ha valakinek megbetegedése észrevétlen maradván, az országba már bejött, legalább betegsége azonnal felismertessék s azonnal localizáltassék. A végből szigorú utasítás írja elő, hogy a cholera-val megfertőzött vidékről érkezők, 5 napig orvosi felügyelet alatt álljanak.

A prophylaxis rendkívül nagy horderejű eszközeihez tartozik, az egyéni védekezés legfontosabbika: a tisztaság.

A tapasztalat mutatja, hogy olyan helyeken, hol tisztaság van még egy behurcolt kolera sem tud prosperálni, míg piszkos trágyadombok, háladék anyagok, szemét, legjobb táplálói ennek a veszedelmes betegségnek. Ezért mindenkinek erkölcsi kötelessége, ilyen kolerával fenyegető időben, házat, udvarát tisztán tartani, a póce-gödröt, trágyadombot naponként egyszer mész-tejjel fertőtleníteni s különösen minden gyanus esetet a hatóság tudomására hozni.

A koleráról szóló részletes ismertetés — melyet terjedelme miatt e cikk keretében tárgyalni nem lehet — különben nyomtatásban megjelent s az érdeklődőknek a hatóság szívesen bocsájta díjmentesen rendelkezésére. Dr. N. K.

— **Ádám Éva.** Írói neve ez annak a fényes tollu, értékes egyéniségű, nagy munkásságú, finoman csiszolt agyú nőnek, kiről most néhány szót szólunk abból az alkalomból, hogy a napokban Marosludaszon járt és lapunk ezen számában vezető hírnek közöljük kedves, poétikus elmélkedését Erzsébet királynéről, halála napjának szeptember 10-ének szomorú aktuálisával kapcsolatban.

A valódi neve: *Kamenitzky Etelka*. A sepsiszentgyörgyi áll. felső női ipariskola nagytehetségű tanárnője, a „Magyar Absztinens Nő” c. lap szerkesztője, az „Alkohol ellen” c. lap főmunkatársa, számtalan fővárosi és vidéki napi, heti tanügyi, közgazdasági, szépirodalmi lap kiváló, mindig érdekes és élvezetes tollu munkatársa, ki a humanitárius eszmék szolgálatában álló nagy és sokágu társadalmi munkának ugys mint tanítónő, ugys mint író és felolvasó, előadó: egyik legnagyobb, legszébb példát statuáló női bajnoka.

A tavalyi év folyamán 30 előadást tartott közművelődési és irodalmi ügyekben. Mindenik előadásával a szó szoros értelmében meghódítja hallgatóságát, mely-

nek szívét, lelkét biztos sikerrel veszi be. Rengeteget dolgozik s gyakran íróasztalánál lepi meg a hajnal. Lelkes székely leány, ki minden kongresszuson ott van, most is jelen volt Előpatakon s az egyik fővárosi lapba tárgyilagosságot, szép cikket írt a gyűlésről, a székely akcióról. E hó 7-én részt vett a vidéki újságírók pozsonyi országos nagygyűlésén s ott felszólalásával és javaslataival általános meleg óvációt érdemelt ki. Ez alkalmából a külföldi lapok tudósítói is igen melegen emlékeztek meg róla.

Értékes, különleges egyéniség. Minden évben nagy külföldi utazásokat tesz. Beutazta már majdnem az egész művelt külföldet, főképp Európát, az összes világfűrdőkről Ostendéről, Wiesbadenről, Scheiningről érdekes tárcái jöttek a fővárosi lapokban. Lelkes apostola a magyar s főleg a székely háziipari termékek istápolásának. Nagyarányu irodalmi működését eléggé bizonyítja az, hogy ötezernél több cikke jelent meg öt év alatt. Most egy nagyarányu alkohol-ellenes propagandájú könyv szerkesztésén dolgozik.

A kitűnő ágilis író a napokban Marosludason járt, ahol dr. Bignó Bélánét (*Madame Chrysantheme*) látogatta meg s a hol — mondanunk sem kell, — a legmelegebb vendégszeretettel fogadták.

Ebben a számunkban megjelent cikkére felhívjuk t. olvasóink szíves figyelmét.

— **A kolera** — ez a legújabb balkáni import — veszedelmesen terjed Magyarországon is. Minden jel arra vall, hogy Romániából és Szerbiából hurcolták be a járványt. Budapesten már 8 megbetegedés történt. Ezenkívül szórványosan kolera betegedések fordultak elő Temesváron, Temesszigeten, Brassóban, Munkács, Nyiregyházán, Krassószörém Bács, Bereg, és Ung megyékben. A belügyminiszter szigorú rendeletet adott ki, melyben a kolera elleni intézkedések iránt rendelkezik.

— **Apácák a kolozsvári egyetemen.** A kolozsvári egyetem bölcsészeti fakultásra a napokban három olyan hallgató iratkozott be, amilyen eddig még nem volt a kolozsvári egyetemen. Tudvalevőleg, a Marianum vezetősége lassanként a férfi tanárokat apáca tanárokkal akarja felcserélni s e célból most az apácák közül egy párral elvégeztetik a filozófiai fakultást. Tegnap Temesvárról érkezett három apáca, akik a „Mi Asszonyunk”-ról elnevezett nőszervezet-rendnek a tagjai. Délelőtt Hirschler József prelátus kíséretében felmentek az egyetemre s ott annak rendje és módja szerint beiratkoztak. Az új hallgatók nagy feltűnést keltettek az egyetemen s még fognak is bizonyára egy darabig, amíg a rendes előadásokon lassan megszokják őket.

— **Az ügyvédjelöltek országos kongresszusa.** Az Ügyvédjelöltek Országos Egyesülete f. é. október 5-én, a temesvári országos jogászygyűléssel kapcsolatban kongresszusra hívja össze a magyar ügyvédjelölti kar összes tagjait. Az első vidéki kongresszus rendezését a Temesvári Ügyvédjelöltek Egyesülete vállalta magára. A kongresszuson megvitatás alá kerülnek az ügyvédjelöltek helyzetét illető kérdések körül a következők:

1. Országos szervezkedés.
2. Országos ügyvédjelölti segítő alap és országos betegpénztár alapítása.
3. Ügyvédjelöltek országos otthonának létesítése.

4. Ügyvédjelöltek és a patronáns ügy.
5. Az 1912. VII. t.-c.-nek az ügyvédjelöltek jogos érdekeit sértő intézkedéseinek megváltoztatása iránti mozgalom.

A kongresszus részvevői lakhelyüktől Temesvárra és vissza kedvezményes áru vasuti jegyet kapnak és a jogászygyűlés rendezősége által rendezendő alkalmi kiránduláson is résztvehetnek. A két napig tartó kirándulás, melyen családtagok is résztvehetnek, teljes ellátással együtt 45 koronába kerül.

A kongresszuson és a kiránduláson való részvételre szeptember hó 10. napjáig lehet jelentkezni. Résztvevők a mérsékelt áru vasuti jegyek beszerzése végett mielőbb értesítsék dr. Stein Jánost, a Temesvári Ügyvédjelöltek Egyesülete titkárát, Temesvár IV., Bega-balsor 24. ahová e határidőig a kirándulás díja is beküldendő.

A rendező egyesület ezúton is felkéri ügyvédjelölt kartársait, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt az első kongresszuson, amely, ha az eszme visszhangra talál nagyjelentőségű lesz a magyar ügyvédjelölti kar további helyzetére nézve.

— **A föld legjobb tápláléka.** A növényzet által elvont nitrogént, mely a leghatásosabb és legdrágább növényi tápanyag, istálló mű és zöldtrágyázással szoktuk visszapótolni. Újabb tapasztalatok szerint azonban a termőképes talajban nagy tömege él azoknak mikroorganizmusoknak, amelyek a levegő szabad nitrogénjét képesek nitrogén vegyületek alakjában lekötni úgy, hogy egy hektáron évenként 20—100 kg.-al gyarapítják a talaj nitrogén tartalmát. E talaj baktériumok azonban csak az oly talajokban képesek gyorsan tovább szaporodni és intenzív életmódjukat kifejteni, a melyek mindenemű ásványai tápanyagot elegendő mennyiségben tartalmaznak. Legfontosabb ezek között a mész és foszforsav, a melyek hiányában a talajbaktériumok életműködése jóformán teljesen megszűnik. Magyarországon azonban az egyoldalú gabonatermesztés és az elégtelen trágyázás miatt a szántóföldi talajok foszforsav tartalma és ezzel a talajbaktériumok életműködése erősen csökkent, a mely körülmény sok helyt a termőképesség lassu, de állandó hanyatlását okozta. Innen van, hogy egyébként kitűnő földiken, a melyek azonban emberemlékezett óta istállótrágyaárra nem voltak, bőséges szuperfoszfátot tartalmazó talaj termőképességét sikerült tetemesen emelni. A szuperfoszfátot tehát nemcsak a talaj foszforsav, hanem közvetlen annak nitrogén készletét is gyarapítjuk, ezzel némileg az istálló trágya szükségletét is csökkenthetjük és ez adja meg nálunk a foszforsav-trágyázás igazi jelentőségét.

— **Az óvónők fizetésrendezése.** Bizonyára közeli érdeklődés az összes óvónőket az a hír, hogy fizetésekiegészítő illetményeket már kiutalta a kultuszminisztérium illetékes ügyosztálya. A községi és felekezeti óvónők fizetésekiegészítésének ügyét novemberben intézik el, úgy, hogy az idei karácsony előtt minden óvónő illetményét rendezik, mégpedig júliustól visszamenőleg. Az óvónők fizetéstöbblete sokkal nagyobbarányu, mint a tanítóké.

— **A vidéki rendőrség államosítása.** A vidéki rendőrség államosításának tervezete már elkészült.

A javaslat legfontosabb rendelkezése az, hogy a városokban is szerep jut a csendőrségnek. A csendőrséget megfelelő módon szaporítják s a városokban is ezt az intézményt fogják felhasználni készenlétre.

A csendőrök lesznek a karhatalmi s

a nyomozó közegek, az utóbbiak az önálló városi törvényhatóságok kivételével, amelyeknek belső területén államrendőrök is lesznek. A városokban rendőrkapitányok, a járásokban járási rendőrkapitányok állanak majd a rendőri szolgálat élén. Minden megyének és önálló törvényhatósági városnak főkapitánya lesz; a királyi ítélőtáblák székhelyein pedig a rendőrkerületek felügyelői működnek, akiknek hatásköre alá tartoznak a megyei és városi főkapitányok.

Ezzel oldják meg a rendőrbíráskodás kérdését is. A jövőben minden kihágási ügy a járási és a városi kerületi rendőrkapitány elé tartozik. A felebbezések nem az alispánok és a városi tanácsok, hanem a főkapitányságok elé kerülnek.

A tervezet szerint a budapesti államrendőrség hatáskörét kiterjesztik Csepel, Soroksár, Monor, Gödöllő, Vác, Szentendre és Budafok városok, illetve községek területéig.

„Vegyülék” . . .

Ezt a „Sóvirág”-ot a székely kongresszusról mult számunkban írt részletes beszámolásunkban beígértük. Ime tehát ideplántáljuk:

Eredeti „székely Sóvirág” ez, mert ott nyílt ki egy szempillantás alatt a remek gyergyói havasok közt, Szikulia le-lehajló sötét fenyői alján . . .

Zsúfolt vonat vitte a kongresszusra igyekvőket a székely körvasut festői vonalán. Reggel fél 10 órakor a vonat Gyergyószentmiklósról ért. Ez volt az egyetlen alkalmas hely, ahol reggelizni lehetett. Az elnökség előre gondoskodott is arról, hogy a vasuti vendéglősnek legyen elég tej-, kávé-, cukor-, süteménykészlete, melylyel az éhes sereget a vonat egy negyed órai veszteglése alatt kellően ki-elégíthesse.

De mi történt?

A vendéglős, hogy a kávézás hamarabb „lejárjon” nemcsak az utasítás szerinti kávé alkatrészekkel, hanem teljes készenletben, vagyis közel 200 pohár kitöltött, előre teljesen elkészített kávéval várta a leszálló vendégeket. (Az elnökség pedig nem meghatározott mennyiségű kávért rendelt meg.) Kávézó vendég pedig mintegy száz volt. Ezek nagy hirtelen meg is rohanták a kávékat. A vendéglős hajlongó széles mosolygásu udvariaskodással fogadta a vendégeket, azonban mikor észrevette, hogy a felterített asztalok egy része üresen és sok kávé érintetlenül marad: arca elborult s úgy ő, mint természetes felesége vendéglátókból gyorsan vendégfalókká alakultak át. Mind jobban fokozódó ingerültséggel és mind fortébb lármával rátámadtak az ártatlan, gyanútlanul kávézó s már-már fizetni akaró vendégekre mintha bizony ők lettek volna felelősek a nem kávézókéért, a gazdátlan kávékéért.

Végre is egy rövid negyed óra kevés idő ahoz, hogy az alatt az ember reggeli kávéja mellett egyidejűleg a durva és igazságtalan támadás jeges zuhanyát is végigélvezze. Ezért mikor már a higgadt és okos meggyőzés falra hányt borsó volt a teljes forrásban levő vendéglőssel szemben: egy kedves humoru, deres fejű székely testvér, egy kassai tanár így fakadt ki.

— Elég vendéglős! Egyáltalán nincs igaza. Miért tölti ki előre a kávékat és miért tölti ki rajtuk a borsuját. Nem elég, hogy ezt a kis vegyüléket drága pénzért beadja az embernek, hanem még mellé desertnek bead egy csomó gorbomását is. . . . Elég! Fizetek! . . .

Legszebb, legdiszesebb

OLCSÓ
GYERMEK-
JÁTÉKOK

MEGLEPŐ
AJÁNDÉK-
TÁRGYAK.

alo alo alo alo alo alo alo alo alo

Füßy József

PAPIR-, DISZMŰÁRU-, GYERMEKJÁTÉK KERESKEDÉSÉBEN
TORDÁN

Beszere

Gimnáziumi és Polgári. Elemi iskolai tanköny-

vek. Szép gyermekjátékok, ajándéktárgyak,

IRÓ-, ÉS RAJZPAPIROK mindenféle minőségben és nagyságban. LEVÉLPAPIROK a leg-
szebb kivitelben. IRÓKOK, TOLLAK, TINTATARTÓK, IRKÁK, IRÓSZEREK, EGÉSZ IRODA
FELSZERELÉSEK, ISKOLA TÁSKÁK, KÖTÁBLÁK, SZIVACSKOK, RAJZ SZEREK, FESTÉKEK,
minden e szakba vágó cikkek. Regények, folyóiratok, divatlapok és napilapok
mindig kaphatók és előfizethetők minden utánfizetés nélkül. Szakácskönyvek, dalos-
könyvek. Kották: zongorára és hegedűre, hegedű-iskolák, Operák, Operettek, Co-
uplék és Dalujdonságok vagy bármely más zeneművek, regények, elbeszélések,
diszművek leggyorsabban engedményes áron megrendelhetők. Képes Levelező-
Lap újdonságok a legszebb kivitelben állandóan mindig raktáron kaphatók.

Ifjúsági Olvasmányok, képes-, Mesés- és

IMAKÖNYVEK.

DISZMŰÁRUK, AJÁNDÉKTÁRGYAK, u. m.: dohányzó készletek, hamutartók, gyufa-
tartók, tintatartók, parfüm-, kesztyű-, gallér- és manchett-tartó dobozok, íróalja-
tok, dohány-, pénzes- és toilett-tárcsák, sétabotok, képes levelező-lap albumok egy
koronától feljebb. Fénykép albumok. Női munka és papirkosarak. Kotta-tartók. Kefe-
és ujságtartók. Diszes kosáraruk nagy választékban.

Gyermekjátékok, Társasjátékok

nagyválasztékban és olcsó áron.

Gramophonok és Phonographok részletfizetésre. Legújabb fel-
vételű Gramophon-lemezek. Hegedűk, Hegedűszerek, Harmonkák

KÖNYVNYOMDÁMBAN

NÉVJEGYEKET

készíték a legcsinosabb és izlősebb kivitelben.

Meghívókat, eljegyzési kártyákat, névje-
gyeket, gyászlapokat, számlákat, borítékokat,
levélpapírokat, feliratokat, s mindenféle ügy-
védi-, községi-, lelkeszi-, gazdasági nyomtat-
ványokat, azonnal és jutányos áron készíték.

Vidéki megrendelések postómentesen eszközöltetnek.

alo alo alo alo alo alo alo alo alo

A könyvpiac szenzációjai

Két hét alatt 45.000
példány fogyott el

A Háztartás Könyvtára

Kiprobált receptek.

Szerkeszti: KÜRTNY EMILNÉ.

1. Hús- és bőségi levesek
2. Levesbe való tészták és mellékételek
3. Különféle előételek
4. Tojás-ételek
5. Marha, borjú- és sertéshús ételek
6. Szárnyasok és szárnyas vadak
7. Nyul-, őz- és egyéb vadhusok
8. Halak elkészítése
9. Különféle főzelékek
10. Gyúrott és kifőtt tészták
11. Élesztős tészták és rétesfélék
12. Torták könyve
13. Sós és édes mártások
14. Édességek és cukorkák
15. Apró sütemények
16. Különféle italok
17. Józsi kenyérsütés
18. Fagylaltok, koesonyák, krémek
19. Gyümölcs-befőzés
20. Zöldség, uborka stb. eltartása

Egy-egy kötet ára csak 20 fillér.

Megrendelésnél elegendő a számok közlése. Egyes kötetek megrendelésénél 5 fillér portóra küldendő. Mind a 20 kötetet ára bérmentve 4 korona. Szétküldés csak a pénz előleges be-
küldése ellenében.Kapható Füßy József könyvkereskedésében
Tordán, és Veress Józsefnél Marosujvárt.

Hirdetéseket

jutányos árért föl vállal
a „Marosujvár“

kiadóhivatala.

Nyomtatványok

Mindenne-
mű iskolai,
ügyvédi,
jegyzői
nyomtatvá-
nyok Eskü-
vői-kártyák,
báli- és
menyegzői
meghívók
jutányos ár-
ban és gyorsan
készíttetnek

Füßy J.

könyvnyomda-
jában Tordán.

Marosujvárt ren-
deléseket föl-
vesz VERESS
JÓZSEF könyv-
kereskedése.

Van szerencsém értesíteni az
igen tisztelt érdeklődő urakat,
akik az új

Edison
mozgó gép

iránt eddig hozzánk for-
dultak, de tekintettel a nagy
keresetre ezért Torda-
Aranyos és Alsófe-
hérvármegye részére kü-
lön képviselőt álli-
tottunk fel tordai szé-
khelyre, a hol is Rozenba-
um Géza és Társa ura-
kat bíztuk meg a képvisé-
lettel, ezután a rendelések
ezen két megyéből oda
küldendők be, hol is a
gép és szerkezete az érdeklő-
dőknek bármikor bemutatva lesz.

A megbízottunk pénz átvé-
telre és előleg felvételre is jo-
gosítva vannak.

A cím: Rozenbaum
Géza és Társa új Edi-
son mozgó gép kép-
viselet Torda, Kossuth-
Lajos-utca 10 szám.

Tisztelettel

Mandler és Berger

az új Edison gép vezérképvisé-
lete Erdély és Felsőmagyaror-
szág részeire Kolozsvárra.

MINDENKI VEGYE MEG!!

a közhasznú könyvtárból a következő érdekes és olcsó könyveket:

- 1 Szerelmi levelező férfiak és nők részére.
- 2 Illetlen mindenki számára.
- 3 Pohárköszöntő.
- 4 A kanári madár tenyésztése.
- 5 Pecsényék és vadak készítése.
- 6 A női szépség ápolása.
- 7 Gyors segély. Orvosi tanácsadó.
- 8 Fogak, a kéz és a köröm ápolása és gyógy-
kezelése.]
- 9 Társasjátékok otthon és a szabadban.
- 10 Virágkertészet a szabadban és a szobában.
- 11 Jólét kártyából és kézből.
- 12 Soványító és hizlaló gyógymód.
- 13 A francia négyes szabályai.
- 14 Az alsós szabályai.
- 15 Álomfejtés.
- 16 Gyermekbetegségek és azok gyógyítása.
- 17 Lawn-Tennisjáték és annak szabályai.
- 18 Álmatlanság és annak gyógyítása.
- 19 Házi cukrászat.
- 20 Foot-Balljáték és szabályai.
- 21 Hölgyek tanácsadója.
- 22 Idegesség és annak gyógyítása.
- 23 Testedzés. (Házi- és sportornázás.)
- 24 Németül egy óra alatt.
- 25 Aquarell-festészet.
- 26 Az egészség fentartása.
- 27 Franciául egy óra alatt.
- 28-29. Idegen szavak szótára.
- 30 A jó módor.
- 31 Német helyesírás.
- 32 Magyar helyesírás.
- 33 Kinek milyen címzés jár?
- 34 Angyolul egy óra alatt.
- 35 A gyermekmegóvás.
- 36 A házasság egészségétana.
- 37 Kis köszöntő minden alkalomra.
- 38 Vidám és tréfás pohárköszöntők.
- 39 Körtáncok.
- 40-41. Tréfás műkedvelői előadások
- 42 Gombatenyésztés otthon.
- 43 Olaszul egy óra alatt.
- 44 A szerelem könyve. (Virág, bélyeg nyelv.)
- 45 A burgonya elkészítése különféle módon.
- 46 Gyermekek játékok és mulatságok.
- 47 Emlékversek. Emlékkönyvek.
- 48-49. A szellemekkel való érintkezés tana Igen
érdekes tartalommal.
- 50-51. A szellemekkel való érintkezés módja.
- 52-53. Gyorsírászat. Gabelsberger-Markovits-féle
levelező gyorsírás 48 old.
- 54 Az olajfestészet.
- 55 Házi-ipari festészet kézikönyve.
- 56 Felsőművészeti világítás.
- 57-57a. Felsőművészeti mértan.
- 58-59. Smiles. A jellem.
- 60-61. Smiles. A kötelesség.
- 62-63. Smiles. Takarékosság.
- 64-65. Utmutató zenetudásra.
- 66-67. Kótatanító.
- 68-69. A tarokkjáték összes szabályai.
- 70 Csusz, közsvény kezelése, gyógyítása.
- 71 Kósercsöpek. 100 zsidó-adoma.
- 72 Bakfis-adomák. 100 adoma.
- 73 Czigány-adomák. 100 pompás adoma.
- 74 Diák-adomák. 100 adoma.
- 75-76. A karamboljáték tanítása.
- 77-78. Gyorsírászat rövidítések és olvasó.
- 79 Gyermekhumor. 100 adoma a kicsinyekről.
- 80 Katona-adomák. 100 adoma.
- 81-84. Magyar általános levelező.
- 85-86. Budapesti lakbérleti szabályozott.
- 87 Asszonyvásár. Bohózat. II. Borbélybárat.
- 88 A puszkaporos hordó. Kabaré bohózat 1 felv.
- 89 Verses és prózái üdvözlések.
- 90 A kis föltűszítő.
- 91-92. Hogyan írjunk?
- 93-94. Hogyan foglalmazzunk?
- 95-96. A költészet I. Elbeszélő művekről.
- 97-98. A költészet II. Lyra művekről.
- 99-100. A költészet III. A drámai művekről
- 101 Béleggyűjtésről.
- 102 Utmutató Amerikába utazók számára.
- 103-104. Kereskedelmi gyorsírás.
- 105 Nyultenyésztés.
- 106-107. Hogyan vezessük könyveinket.
- 108-109. Hogyan juthatunk álláshoz.
- 110 Egyéves önkéntesség megszerzése.
- 111 Kamatszámítás. Az egyszerű kamat.
- 112-113. Kamatos kamat. Járadék számítás.
- 114-115. Esperanto nyelvtan. Kis szótárral.
- 116 Esperanto gyakorlatok.
- 117 Zárt ajtó mögött. 100 adoma a biro- rendőr- és
betörővilágból.
- 118 100 válogatott új adoma.
- 119 Bankárviccek. 100 bérzeadoma a javából.
- 120 Nüvészdromák. 100 adoma.
- 121-122. Hogyan lehetünk jó amatőr fényképészek
Irta: Váradi
- 123 Váltóismeret. Irta: Ernst J.
- 124 Tréfás rejtvények. Irta: Lacher Endre.
- 125 Vitairázi rövidítések.
- 126-127. A tüdővész ellen való védekezés.
- 128 Az óra szerkezetének és javításának népszé-
ismertetése.
- 129 Házi elektrótechnikus.
- 130-13. Az automobil vezetésének és jókarban
tartásának technikája.
- 132-3. Kormányozható léghajók és repülőgépek
- 134-36. Az elektromos gépek szerkezete.
- 137-138. A gőzkazánok és gőzgépek/
- 139-140. A moly és a poloska irtása.
- 141-142. Az automobilgép és kocsialkatrészek
gyakorlati ismertetése.
- 143-145. Az élelmi és élvezeti szerek.
146. Edison élete és találmányai.
147. Az acetilén előállítás és használata.
148. A selyemhernyó-tenyésztés.
149. A színes fotográfálás módszerei.
150. A mérgek és ellenszerei.
151. A mezőgazdasági gépek.
- 152-154. Német levelező-gyorsírás. (Gabelsberg
rendszer.)

Egyes szám ára csak 12 fillér.

Kapható: FÜSSY JÓZSEF könyvkereskedésében Tordán és
Veress József könyvkereskedésében Marosujvárt.

Mindenki muzsikálhat

Wagner „Hangszer-Király“

különleges elsőrendű hangszereivel.

Budapest, József-körút 15. (Telefon.)

Varázshagedű, felszereléssel 6 kor.

Csodaréztrombita, erős rézből 6 kor.

Varázsfuvola, ajándékkal 4 kor.

Harmonika, tánc részére 10 kor.

Óriási beszélőgép, kottákkal 40 kor.

Javítási szakmühelyek!

A milánói, párisi és londoni kiállításon aranyérem és érdemkeresztrel kitüntetve.

Fényképes árjegyzék ingyen!

Óvás! Ügyeljünk a „Wagner“ névre és a 15 házszámra.

Tyukszem,

bőrkenyédés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a „cannabin“ használata után Üvegje 1 K. postadíjjal 1.40 K. Három üveg bérmentve 3 kor.

Excelsior

hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónaljizzadást 1 doboz 1 K postadíjjal 1.40 kor. 3 doboz bérmentve 3 korona.

Hizlálásra legalkalmasabb 40% phosphorsavai tartalmazó

Takarmanykész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál. 4 3/4 kiló ára, mely hónapokig elég 4 kor. 80 fillér utánvéttel bérmentve.

Kapható mindenütt.

A hol nem lenne raktáron megrendelhető utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett a készítőnél

Dr. FLESCHE „Korona“-gyógyszertára GYÖR 99.

AZ ÚJ
Berson-
minden sarkot
űf

HIRDESSÜNK A „MAROSUJVÁRBAN“.

Ha ön legjobb minőségű
VADÁSZ FEGYVERT BROWNINGOT
forgó pisztolyt és töltényhüvelyeket

bármilyen nagyságu elsőrendű serétet.

Épület és butor vasalást

legjobb minőségű asztalos szerszámot.

Zománcozott edényeket, sodrony kerítést,
fűszer és festék árut akar venni forduljon teljes bizalommalMATIS E. vas- fűszer és festék ke-
reskedőhöz Marosujvárra
a ki önt a teljes megelégedésére kiszolgálja.

NÉMETHY JÓZSEF

Telefonszám 11.

TORDA

Telefonszám 11.

Készít és raktáron tart kész BUTORT, mindennemű modern stílusban, lakos, mátt,
fénnyezett nagy raktár teljes szalon-, ebédlő-, háló-, uriszoba-
kivitelben iroda és konyha berendezés szalon és

ÖLTÖZÖTÜKRÖK ÜVEGKÉP és olajfestmény.

Gyapju, jutta, nagy és futó szőnyegek, gyapju és csipke függönyök, storok, és
draperiák, ágy és asztal- terítők, divány átvétők függönykikötő bojtok
és láncok a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

Vas- és rézbutorokból állandó NAGY RAKTÁR.

Gyermekek-kécsik majolika-, dohányzó és díszasztalkák s egyéb luxus BUTOROK stb.
a legutolsó divat szerjnt. Minta- és hajlított székek, és egyes butordarabok gyári áron
székekhez való ülések minden nagyságban. Számos elismerő levél költségvetést és minta
képet szívesen küld. Karácsonyi és alkalmi meglepetésnek legalkalmasabb egy hasznos
maradandó szép berendezésű tárgy.Tetszetős olcsó és tartós kivitelű vendég szoba butorok minden kivitelben azonnali száll-
ításra raktáron.SAJÁT ASZTALOS, KÁRPITOS ÉS
mázoló műhelyekVédjegyesített kiállításon aranyéremmel
aranyoklevéllel kitüntetve.